

Inleidende tekst

PROJECT INVOERING ACCREDITATIE IN HET HOGER ONDERWIJS IN VLAANDEREN

MARLEEN VANDERPOORTEN

Vlaams Minister van Onderwijs en Vorming

PROJECT INVOERING ACCREDITATIE IN HET HOGER ONDERWIJS IN VLAANDEREN

1. INLEIDING

Het Vlaamse Parlement heeft op 2 april jongstleden het structuurdecreet goedgekeurd. Dit decreet bepaalt onder meer dat de accreditatie van de opleidingen een voorwaarde is voor het uitreiken van bachelor- en mastergraden. De Nederlandse regering van haar kant heeft reeds in juni 2002 de Nederlandse Accreditatieorganisatie (NAO) opgericht.

Minister Vanderpoorten en de vorige Nederlandse minister van Onderwijs, Loek Hermans, hebben in de loop van 2000 de intentie uitgesproken om bij verdrag te komen tot de instelling van een gemeenschappelijke accreditatieorganisatie. Deze organisatie moet dan belast worden met de accreditatie van opleidingen in het hoger onderwijs in Nederland en in Vlaanderen. Afgelopen maandag hebben minister Vanderpoorten en de Nederlandse minister van Onderwijs, Maria van der Hoeven de formele inhoudelijke onderhandelingen over dit verdrag ingezet.

2. HET PROJECT KORT VOORGESTELD

In het structuurdecreet is er echter een strakke timing voor de invoering van de bachelor-masterstructuur en de accreditatie van de opleidingen opgenomen. Daarom heeft minister Vanderpoorten de NAO verzocht om parallel met de onderhandelingen over het verdrag een project ter voorbereiding van de invoering van de accreditatie in het Vlaams hoger onderwijs uit te voeren. Twee Vlaamse deskundigen met ruime ervaring in het universitair en hogescholeonderwijs zullen daartoe binnen de NAO als projectleiders optreden. Het gaat om Rudy Derdelinckx, voormalig algemeen directeur van de Hogeschool Antwerpen, en Jacques Willems, erector van de Universiteit Gent.

De betrokkenheid van de VLIR, de VLHORA, de VVS en de sociale partners bij het ontwikkelen van de accreditatiekaders is voor minister Vanderpoorten een belangrijke voorwaarde om te komen tot kaders die een voldoende draagvlak hebben. In het bijzonder de VLIR en de VLHORA zullen, gegeven hun deskundigheid, betrokkenheid én ervaring en hun opdracht in verband met de externe onderwijsvisitaties (de zogenaamde visitatiecommissies), een belangrijke rol spelen in de voorbereidingen.

In overleg met al de belanghebbenden zal in het kader van dit project tegen eind mei 2003 een eerste ontwerp van accreditatiekaders voor alle Vlaamse hoger onderwijsopleidingen worden opgesteld. De bedoeling is om het project eind oktober 2003 af te ronden.

3. DOELSTELLINGEN VAN HET PROJECT

Doel van het project is de invoering van de accreditatie in het Vlaams hoger onderwijs voor te bereiden. Bij de afronding van het project eind oktober 2003 moet dit dan ook leiden tot:

- een weergave van de knelpunten en mogelijke oplossingen bij de invoering van de accreditatie in Vlaanderen (voornamelijk gebaseerd op een analyse van de verschillen tussen het Vlaamse en Nederlandse hoger onderwijs);
- ontwerpkaders voor accreditatie van bestaande opleidingen en toetsing van nieuwe opleidingen;
- een stappenplan voor de invoering van de accreditatie in het Vlaamse hoger onderwijs (Dit stappenplan bevat voorstellen voor de aanpak van specifieke thema's rond de invoering van de accreditatie, de uitvoering van de visitaties en de erkenningsregeling voor de evaluatieorganisaties en van de stappen die op deze gebieden verder gezet moeten worden.);
- een ontwerp van regeling voor de erkenning van de evaluatieorganisaties.

4. TIMING TOT MEI 2003

FASE 1: ANALYSE VAN OVEREENKOMSTEN, VERSCHILLEN EN SPECIFIEKE AANDACHTSPUNTEN (MAART 2003)

De eerste fase bestond uit het analyseren van overeenkomsten en, voor de invoering van de accreditatie in Vlaanderen, relevante verschillen tussen het Vlaamse en Nederlandse hoger onderwijs. Ook de thema's die bij de invoering van de accreditatie in het Vlaamse hoger onderwijs bijzondere aandacht vragen werden onderzocht.

Deze fase resulteerde in een analyse van voor de invoering van de accreditatie relevante overeenkomsten en verschillen tussen de wet- en regelgeving en de onderwijspraktijk in het Nederlandse en het Vlaamse hoger onderwijs en van de specifieke aandachtspunten voor de invoering van de accreditatie in Vlaanderen.

FASE 2: VERKENNEN VAN OPLOSSINGSRICHTINGEN EN OPSTELLEN VAN EERSTE ONTWERPEN VAN ACCREDITIEKADERS (APRIL 2003)

In de tweede fase ligt momenteel de nadruk op het verkennen van oplossingsrichtingen voor de specifieke aandachtspunten voor de invoering van de accreditatie in Vlaanderen en het opstellen van eerste ontwerpen van accreditatiekaders.

FASE 3: OVERLEG MET BELANGHEBBENDEN, BIJSTELLING ACCREDITIEKADERS, UITVOERBAARHEIDSANALYSE EN OPSTELLEN STAPPENPLAN (MEI 2003)

In de derde fase worden de ontwerpen van accreditatiekaders en de voorstellen voor de aanpak van specifieke aandachtspunten getoetst bij belanghebbenden (oa. de VLIR, de VLHORA, de VVS, de

VLOR en werkgevers- en werknemersorganisaties). Nagegaan wordt op welke punten de betrokken organisaties met de voorgestelde oplossingen en de ontwerpen van de accreditiekaders kunnen instemmen, wat hun opmerkingen en wijzigingsvoorstellen zijn en welke belangrijke discussiepunten er nog zijn.

Tot slot wordt een stappenplan voor de invoering van de accreditatie in het Vlaamse hoger onderwijs opgesteld. Dit stappenplan bevat naast een beschrijving van de resterende inhoudelijke opgaven tevens een voorstel voor de inrichting van het verdere proces voor de invoering van de accreditatie in Vlaanderen (accreditiekaders, erkenningsregeling evaluatieorganen en invoeringstraject).

5. SPECIALE AANDACHTSPUNTEN

Het uitgangspunt bij het opstellen van de Vlaamse accreditiekaders is dat het uiteindelijke resultaat een zo groot mogelijke gemeenschappelijkheid tussen de Vlaamse en de Nederlandse kaders realiseert. Er zijn hieromtrent tussen Vlaanderen en Nederland veel punten van overeenkomst. Er zijn echter ook een aantal opvallende verschillen die als speciale aandachtspunten gelden bij het opstellen van de Vlaamse accreditiekaders. Het gaat onder meer om:

- de specifieke positie van de tweecycli-opleidingen aan de Vlaamse hogescholen, de associatiecontext en het gegeven dat een masteropleiding in Vlaanderen altijd academisch van karakter is. In Nederland is er ook sprake van niet-academische (of professionele) masters.
- het academisch karakter van het kunstonderwijs. Daarbij gaat het onder meer om de definitie en vormgeving van het onderzoek in de kunsten.
- beroeps- en opleidingsprofielen. Hoe verhouden de door de VLOR opgestelde beroeps- en opleidingsprofielen zich tot de bachelor-masterstructuur en hoe dient in de toekomst te worden omgegaan met deze problematiek?